

BESLUIT

Nederlandse Mededingingsautoriteit

Nummer 103319_5/15

Betreft zaak: Besluit tot vaststelling van tarieven voor het transport van gas ingevolge artikel 81c, eerste en tweede lid van de Gaswet per 1 januari 2010 voor DELTA Netwerkbedrijf B.V.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	2
2	Leeswijzer	2
3	Wettelijke basis van dit besluit	3
4	Context van dit besluit	4
4.1	Inhoudelijke Context	4
4.2	Wettelijke Context	6
5	Procedure.....	9
6	Beoordeling voorstel	10
7	Dictum.....	15

Bijlage 1 Berekening van de Totale Inkomsten 2010 inclusief correcties

Bijlage 2 Behandeling van de zienswijzen

1 Inleiding

1. Met dit besluit geeft de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de Raad) uitvoering aan artikel 81c van de Gaswet. Op grond hiervan stelt de Raad jaarlijks voor iedere netbeheerder de tarieven vast, die deze netbeheerder ten hoogste mag berekenen voor het transport van gas dat bestemd is voor levering aan afnemers en de dat transport ondersteunende diensten (hierna: transporttarieven).
2. De transporttarieven die de Raad met dit besluit vaststelt, treden in werking met ingang van 1 januari 2010.

2 Leeswijzer

3. Met dit besluit stelt de Raad de transporttarieven voor Delta Netwerkbedrijf B.V. (hierna: DNWB) vast. Dit besluit bestaat uit een aantal hoofdstukken. In de hoofdstukken 3 en 4 beschrijft de Raad welk kader hij hanteert voor dit besluit. Het kader wordt bepaald door de wettelijke basis (hoofdstuk 3) en de context (hoofdstuk 4) van dit besluit. Hoofdstuk 5 heeft betrekking op de procedure die de Raad heeft gevolgd bij de totstandkoming van dit besluit. De Raad geeft zijn oordeel over het voorstel van DNWB in hoofdstuk 6. De Raad eindigt het besluit met zijn dictum (hoofdstuk 7).
4. De Raad heeft twee bijlagen toegevoegd aan het besluit. De eerste bijlage bevat een uitwerking van de berekening van de Totale Inkomsten 2010 inclusief correcties. In de tweede bijlage gaat de Raad in op de zienswijzen die zijn ingediend naar aanleiding van de terinzagelegging van de tariefvoorstellen. Beide bijlagen zijn een onderdeel van onderhavig besluit.

3 Wettelijke basis van dit besluit

5. In dit hoofdstuk beschrijft de Raad de bepalingen die gezamenlijk de wettelijke basis vormen voor dit besluit.
6. Artikel 81c, eerste lid van de Gaswet luidt:
“De raad van bestuur van de mededingingsautoriteit stelt met betrekking tot het transport van gas dat bestemd is voor levering aan afnemers voor iedere netbeheerder de tarieven, die kunnen verschillen voor de verschillende netbeheerders en voor de onderscheiden tariefdragers en die deze ten hoogste mag berekenen voor het transport van dat gas en de dat transport ondersteunende diensten, jaarlijks vast.”
7. Artikel 81c, tweede lid van de Gaswet luidt:
“De raad van bestuur van de mededingingsautoriteit kan de tarieven die zullen gelden in het jaar t corrigeren, indien de tarieven die golden in het jaar of de jaren voorafgaand aan het jaar t:
 - a. bij rechterlijke uitspraak of met toepassing van artikel 6:18 van de Algemene wet bestuursrecht zijn gewijzigd;*
 - b. zijn vastgesteld met inachtneming van onjuiste of onvolledige gegevens en de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit, indien hij de beschikking had over juiste of volledige gegevens, tarieven zou hebben vastgesteld die in aanmerkelijke mate zouden afwijken van de vastgestelde tarieven;*
 - c. zijn vastgesteld met gebruikmaking van geschatte gegevens en de feitelijk gegevens daarvan afwijken.”*
8. Artikel 81d, eerste lid van de Gaswet luidt:
“De tarieven treden in werking op een door de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit te bepalen datum en gelden tot 1 januari van het jaar, volgend op de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de tarieven.”

4 Context van dit besluit

9. In dit hoofdstuk beschrijft de Raad de inhoudelijke en wettelijke context van dit besluit. Door deze context te beschrijven, plaatst de Raad dit besluit in een breder perspectief. Het breder perspectief bestaat uit een korte beschrijving van de wijze waarop het netbeheer van gasnetten past binnen de totale gasmarkt en van de samenhang van dit besluit met andere besluiten van de Raad.

4.1 Inhoudelijke Context

Beheer van gasnetten

10. De Raad houdt onafhankelijk toezicht op de gasmarkt, met als doel deze markt zo effectief mogelijk te laten werken. De gasmarkt bestaat uit de segmenten productie, levering en transport van gas. Bij productie en levering van gas is sprake van een vrije markt. Voor de bijbehorende diensten op deze segmenten kunnen handelaren, zakelijke gebruikers en consumenten zelf bepalen met welk bedrijf zij een contract willen afsluiten. Bij het transport van gas is dit niet het geval. Degenen die gebruik willen maken van de transportcapaciteit van een bepaald net kunnen niet zelf bepalen door welk bedrijf zij het transport willen laten verrichten. Zij zijn gebonden aan de netbeheerder die het net beheert waarvan zij gebruik willen maken.
11. Degene aan wie een gastransportnet toebehoort, is verplicht voor het beheer van dat net een of meer naamloze of besloten vennootschappen als netbeheerder aan te wijzen¹. De aanwijzing van een netbeheerder behoeft instemming van de Minister². Gas Transport Services B.V. is aangewezen als beheerder van het landelijk gastransportnet. De meeste afnemers zijn echter niet op dit landelijk gastransportnet aangesloten, maar op een fijnmazig gasdistributienet met een regionaal karakter en veelal met een lager drukniveau. Via het landelijk gastransportnet en het distributienet stroomt het gas uiteindelijk naar de afzonderlijke afnemers. Beheerders van dergelijke fijnmazige, regionale gastransportnetten worden ook wel regionale netbeheerders genoemd. DNWB is een regionale netbeheerder gas.

¹ Ingevolge artikel 2, eerste lid van de Gaswet.

² Ingevolge artikel 4, tweede lid van de Gaswet.

12. In de Gaswet zijn de beheertaken van netbeheerders bepaald³. Een netbeheerder heeft onder meer als taak om zijn gastransportnet op economische voorwaarden in werking te hebben, te onderhouden en te ontwikkelen op een wijze die de veiligheid, doelmatigheid en betrouwbaarheid van dat gastransportnet en van het transport van gas waarborgt⁴. Daarnaast heeft een netbeheerder als taak om koppelingen met andere gastransportnetten te realiseren en reparaties aan zijn gastransportnet uit te voeren⁵. Netbeheerders hebben er belang bij dat zij de kosten (inclusief een redelijk rendement op het daadwerkelijk geïnvesteerde vermogen voor de vermogensverschaffers), die zij maken om te voldoen aan de wettelijke beheertaken, kunnen terugverdienen. Omdat netbeheerders de noodzakelijke kosten vergoed kunnen krijgen via de transporttarieven, komt door de regulering van de inkomsten de kwaliteit, en daarmee de leveringszekerheid, van gas niet in gevaar.
13. Netbeheerders van gastransportnetten hebben geen wettelijk monopolie. Aangezien het niet doelmatig is om meerdere gastransportnetten naast elkaar te hebben, bevinden netbeheerders zich feitelijk echter wel in een monopoliesituatie. Zij ondervinden bij het beheer van hun gastransportnetten geen concurrentie van andere netbeheerders. Het ontbreken van concurrentie zou ertoe kunnen leiden dat een netbeheerder onvoldoende doelmatig werkt, te hoge tarieven vaststelt of tussen verschillende typen afnemers gaat discrimineren. De afnemers worden in dergelijke gevallen benadeeld. Afnemers zijn namelijk gebaat bij het bevorderen van de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van het transport. Ook indien de netbeheerder een hoger rendement behaalt dan in het economisch verkeer gebruikelijk is, worden afnemers benadeeld. Het klemt des te meer als afnemers in dergelijke gevallen benadeeld worden, omdat zij niet in staat zijn om te kiezen voor een aansluiting op een distributienet van een andere netbeheerder waar zij *“meer waar voor hun geld krijgen”*⁶.
14. De wetgever heeft de Raad daarom belast met de taak om een reguleringssystematiek vast te stellen waarmee netbeheerders, zoals de Minister aangeeft, *“een prikkel krijgen om net zo doelmatig te handelen als bedrijven op een markt met concurrentie”*⁷. Indien dat het geval is, resulteert dat naar de mening van de Raad in een optimale balans tussen prijs en kwaliteit van de geleverde diensten. Met de vaststelling van een dergelijke reguleringssystematiek reguleert de Raad het gedrag van deze bedrijven die zich in een monopoliesituatie bevinden.

³ Ingevolge artikel 10b van de Gaswet is het de netbeheerder niet toegestaan om goederen of diensten te leveren waarmee zij in concurrentie treden, met uitzondering van de in dat artikel limitatief opgesomde werkzaamheden. Artikel 32 van de Gaswet stelt daarbij dat een gasbedrijf een afzonderlijke boekhouding moet aanhouden voor het transport van gas.

⁴ Ingevolge artikel 10, eerste lid van de Gaswet.

⁵ Ingevolge artikel 10, eerste en derde lid van de Gaswet.

⁶ Tweede Kamer, vergaderjaar 2002-2003, 28174, nr. 28, p. 13.

⁷ Tweede Kamer, vergaderjaar 2002-2003, 28174, nr. 28, p. 13.

De Raad beoogt met de reguleringssystematiek een optimale balans te vinden tussen de belangen van de diverse betrokkenen. Toepassing van de reguleringssystematiek leidt uiteindelijk tot een x -factor en rekenvolumina voor elke netbeheerder afzonderlijk. De x -factor en de rekenvolumina leiden op hun beurt weer tot de tarieven die elke netbeheerder ten hoogste mag berekenen voor het transport van gas aan zijn afnemers en de dat transport ondersteunende diensten. Kortom, op deze wijze bevordert de Raad door middel van marktwerking de doelmatige bedrijfsvoering van netbeheerders zoals bedoeld in artikel 81, eerste lid van de Gaswet.

4.2 Wettelijke Context

Van het methodebesluit en het x -factor- en rekenvoluminabesluit...

15. Jaarlijks stelt de Raad in afzonderlijke tariefbesluiten de maximum transporttarieven vast die elke netbeheerder in rekening mag brengen. De Raad vindt het belangrijk om inzichtelijk te maken hoe de transporttarieven samenhangen met het methodebesluit en de daarvan afgeleide x -factor en rekenvolumina per netbeheerder. De Raad hecht hier aan omdat deze begrippen onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.
16. De Raad heeft de methoden tot vaststelling van de x -factor en van de rekenvolumina voor regionale netbeheerders gas in een separaat methodebesluit vastgelegd. Voor de periode van 1 januari 2008 tot en met 31 december 2010 (hierna: derde reguleringsperiode) heeft de Raad deze twee (rekenkundige) methoden vastgelegd in het besluit van 25 april 2008 met kenmerk 102449/167. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 81, eerste, tweede en vierde lid van de Gaswet:
 - “-1. De raad van bestuur van de mededingingsautoriteit stelt na overleg met de gezamenlijke netbeheerders en met representatieve organisaties van partijen op de gasmarkt, met inachtneming van het belang dat door middel van marktwerking ten behoeve van afnemers de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van het transport worden bevorderd, de methode tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering, van de kwaliteitsterm en van het rekenvolume van elke tariefdrager van elke dienst waarvoor een tarief wordt vastgesteld, vast.”*
 - “-2. De korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering heeft onder meer ten doel te bereiken dat de netbeheerder in ieder geval geen rendement kan behalen dat hoger is dan in het economisch verkeer gebruikelijk en dat de gelijkwaardigheid in de doelmatigheid van netbeheerders wordt bevorderd.”*
 - “-4. De rekenvolumina die een netbeheerder gebruikt bij het voorstel, bedoeld in artikel 81b, zijn gebaseerd op daadwerkelijk gefactureerde volumina in eerdere jaren, of worden door de raad geschat indien deze betrekking hebben op nieuwe tarieven.”*

17. Vervolgens heeft de Raad de methoden uit het methodebesluit toegepast om de hoogte van de x -factor en de rekenvolumina voor iedere netbeheerder afzonderlijk vast te stellen. Voor de derde reguleringsperiode zijn de rekenvolumina voor DNWB vastgesteld in het besluit van 25 april 2008 met kenmerk 102463_2/2 en is de x -factor gewijzigd vastgesteld in het besluit van 27 mei 2009 met kenmerk 103203_3/4. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 81a, eerste lid van de Gaswet:

“- 1. Ten behoeve van het voorstel, bedoeld in artikel 81b, stelt de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit voor iedere netbeheerder afzonderlijk voor een periode van ten minste drie en ten hoogste vijf jaar vast:

- a. de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering,*
- b. de kwaliteitsterm, en*
- c. het rekenvolume van elke tariefdrager van elke dienst waarvoor een tarief wordt vastgesteld.”*

via het tariefvoorstel...

18. Iedere netbeheerder zendt jaarlijks aan de Raad een voorstel voor de tarieven die deze netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor het transport van gas en de dat transport ondersteunende diensten (hierna: tariefvoorstel). Daarbij nemen de netbeheerders het uitgangspunt van kostenoriëntatie, de tariefstructuren zoals vastgelegd in de TarievenCode Gas, de door de Raad vastgestelde x -factor en rekenvolumina en de wettelijke formule in acht. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 81b, eerste en tweede lid van de Gaswet:

“- 1. Iedere netbeheerder die het transport van gas verricht dat bestemd is voor levering aan afnemers zendt jaarlijks voor 1 oktober aan de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit een voorstel voor de tarieven die deze netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor het transport van gas aan die afnemers en de dat transport ondersteunende diensten, met inachtneming van:

- a. het uitgangspunt dat de kosten worden toegerekend aan de tariefdragers betreffende de diensten die deze kosten veroorzaken,*
- b. de tariefstructuren vastgesteld op grond van artikel 12f,*
- c. het bepaalde bij of krachtens artikel 81a, en*
- d. de formule:*

$$TI_t = \left(1 + \frac{cpi \pm x + q}{100} \right) TI_{t-1}$$

waarbij:

TI_t = de totale inkomsten uit de tarieven uit het jaar t, te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in het jaar t en het op basis van artikel 81a, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

TI_{t-1} = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar voorafgaand aan het jaar t , te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in het jaar $t-1$ en het op basis van artikel 81a, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

q_{pi} = de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t , en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t , zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek;

x = de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering;

q = de kwaliteitsterm, die de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aangeeft.

- 2. Een netbeheerder kan, gelijktijdig met het voorstel, bedoeld in het eerste lid, een voorstel doen voor een tariefverhoging ter dekking van de kosten voor de een uitzonderlijke en aanmerkelijke investering ter uitbreiding van het door de netbeheerder beheerde net.”

naar het tariefbesluit.

19. De Raad stelt jaarlijks de tarieven met betrekking tot het transport van gas en de dat transport ondersteunende diensten voor iedere netbeheerder vast. Dit tariefbesluit bevat de transporttarieven die afnemers van gas ten hoogste moeten betalen. Indien bij de eerder vastgestelde tarieven gebruik is gemaakt van onjuiste of onvolledige gegevens kan de Raad een correctie toepassen. De wettelijke grondslag voor het tariefbesluit is artikel 81c, eerste, tweede en derde lid van de Gaswet:

“- 1. De raad van bestuur van de mededingingsautoriteit stelt met betrekking tot het transport van gas dat bestemd is voor levering aan afnemers voor iedere netbeheerder de tarieven, die kunnen verschillen voor de verschillende netbeheerders en voor de onderscheiden tariefdragers en die deze ten hoogste mag berekenen voor het transport van dat gas en de dat transport ondersteunende diensten, jaarlijks vast.

- 2. De raad van bestuur van de mededingingsautoriteit kan de tarieven die zullen gelden in het jaar t corrigeren, indien de tarieven die golden in het jaar of de jaren voorafgaand aan het jaar t :

a. bij rechterlijke uitspraak of met toepassing van artikel 6:18 van de Algemene wet bestuursrecht zijn gewijzigd;

b. zijn vastgesteld met inachtneming van onjuiste of onvolledige gegevens en de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit, indien hij de beschikking had over de juiste of volledige gegevens, tarieven zou hebben vastgesteld die in aanmerkelijke mate afwijken van de vastgestelde tarieven.

c. zijn vastgesteld met gebruikmaking van geschatte gegevens en de feitelijk gegevens daarvan afwijken.

- 3. Indien het voorstel niet binnen de termijn, bedoeld in artikel 81b, eerste lid, aan de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit is gezonden, stelt deze de tarieven voor de desbetreffende netbeheerder uit eigen beweging vast met inachtneming van artikel 81b.”

20. De tarieven gelden voor de periode van inwerkingtreding tot 1 januari van het jaar volgend op inwerkingtreding ingevolge artikel 81d, eerste lid van de Gaswet:
- “-1. De tarieven treden in werking op een door de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit te bepalen datum en gelden tot 1 januari van het jaar, volgend op de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de tarieven”*

5 Procedure

21. Met het besluit van 25 april 2008 met het kenmerk 102449/167 heeft de Raad op grond van artikel 81, eerste lid van de Gaswet de methode vastgesteld tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering (hierna: *x*-factor) en de rekenvolumina voor de derde reguleringsperiode.
22. Met het besluit van 27 mei 2009 met het kenmerk 103203_3/4 heeft de Raad op grond van artikel 81a, eerste lid, onderdeel a, een *x*-factor van 6,6 vastgesteld voor DNWB voor de derde reguleringsperiode. Dit besluit betreft een wijziging van het besluit van 25 april 2008 met het kenmerk 102463_2/2.
23. De Raad heeft voorts nog geen methode vastgesteld tot vaststelling van de kwaliteitsterm (hierna: *q*-factor) als bedoeld in artikel 81, eerste lid, onderdeel b van de Gaswet. De Raad heeft voor de derde reguleringsperiode dan ook geen *q*-factor vastgesteld, als bedoeld in artikel 81a, eerste lid, onderdeel b van de Gaswet.
24. Aan de hand van artikel 81b, eerste lid, onderdeel d van de Gaswet, heeft de Raad met gebruikmaking van de gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek de hoogte van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex voor het jaar 2010 berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar *t*, en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar *t*, zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek. De hoogte van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex voor het jaar 2010 bedraagt 0,3%.
25. Op 21 september 2009⁸ heeft de Raad het verzoek naar DNWB gestuurd om uiterlijk 1 oktober 2009 het tariefvoorstel, bedoeld in artikel 81b, eerste lid van de Gaswet bij de Raad in te dienen. Op 1 oktober 2009 heeft de Raad het tariefvoorstel ontvangen.

⁸ De spreadsheet met de berekeningen van de nacalculatie 2e reguleringsperiode is op 22 september 2009 toegezonden.

26. Op 5 oktober 2009 heeft de Raad het tariefvoorstel ter inzage gelegd. Tevens is dit voorstel op de internetpagina van de Energiekamer van de Nederlandse Mededingingsautoriteit gepubliceerd (www.energiekamer.nl). Hiervan is op 5 oktober 2009 melding gemaakt in de Staatscourant⁹. Gedurende de termijn van de terinzagelegging, die eindigde op 20 oktober 2009, heeft de Raad belanghebbenden in de gelegenheid gesteld zienswijzen op het tariefvoorstel in te dienen.
27. Op 19 oktober 2009 heeft VEMW en op 20 oktober 2009 heeft Fuwll Energy Group B.V. naar aanleiding van de terinzagelegging van de tariefvoorstellen een zienswijze ingediend. In bijlage 2 gaat de Raad hier nader op in.
28. Na ontvangst van het tariefvoorstel, zoals bedoeld in randnummer 25, heeft de Raad aan DNWB op 15 oktober 2009 aanvullende vragen gesteld, met het verzoek een aangepast tariefvoorstel voor het jaar 2010, dan wel een nadere onderbouwing in te dienen. Vervolgens is telefonisch op 30 oktober 2009 en per mail op 18 november 2009 opnieuw gevraagd de kostenonderbouwing aan te leveren, dan wel in te gaan op de eerder gestelde vragen. Op 13 november 2009 is een eerste versie en op 25 november 2009 de definitieve versie van de kostenonderbouwing aangeleverd, inclusief een rapport van bevindingen van de accountant.
29. Op 9 december 2009 heeft de Raad aan DNWB laten weten welke tarieven de Raad voornemens is vast te stellen. Op 14 december 2009 heeft DNWB hierop gereageerd met een voorstel tot aanpassing van deze tarieven.

6 Beoordeling voorstel

30. Op basis van de wettelijke formule zoals opgenomen in randnummer 18 en de x -factor zoals opgenomen in randnummer 22 stelt de Raad de Totale Inkomsten voor het jaar 2010 voor DNWB vast op EUR 21.264.642.
31. De Raad corrigeert deze Totale Inkomsten voor het jaar 2010 voor de volgende nacalculaties:
 - de nacalculatie tweede reguleringsperiode
 - de aanpassing van de nacalculatie tweede reguleringsperiode
 - de nacalculatie januari 2007
 - de nacalculatie eerste helft 2008
 - de aanpassing van de nacalculatie eerste helft 2008
 - de nacalculatie TI2008
 - de nacalculatie TI2009

⁹ Staatscourant, 5 oktober 2009, nr. 14960.

- de nacalculatie TI2010
- de nacalculatie lokale heffingen

Voor de beschrijving en de berekening van de Totale Inkomsten inclusief deze correcties¹⁰ verwijst de Raad naar Bijlage 2.

32. De bovengenoemde nacalculaties hebben geleid tot een correctiebedrag voor het jaar 2010. Deze correctiebedragen zijn voor de beoordeling van het tariefvoorstel bij de Totale Inkomsten 2010 opgeteld. Voor DNWB berekent de Raad de volgende correctiebedragen:
- het correctiebedrag nacalculatie 2^e reguleringsperiode bedraagt EUR -531.697.
 - het correctiebedrag door de aanpassing van de nacalculatie 2^e reguleringsperiode bedraagt EUR 305.841.
 - het correctiebedrag nacalculatie januari 2007 bedraagt EUR -83.672.
 - het correctiebedrag nacalculatie eerste helft 2008 bedraagt EUR -414.627.
 - het correctiebedrag door de aanpassing van de nacalculatie eerste helft 2008 bedraagt EUR 377.245.
 - het correctiebedrag nacalculatie TI2008 bedraagt EUR 162.580.
 - het correctiebedrag nacalculatie TI2009 bedraagt EUR 295.671.
 - het correctiebedrag nacalculatie TI2010 bedraagt EUR 269.629.
 - het correctiebedrag nacalculatie Lokale Heffingen bedraagt EUR 0.
33. De Raad stelt de Totale Inkomsten voor het jaar 2010 inclusief correcties voor DNWB vast op EUR 21.645.612.
34. De Raad constateert dat DNWB in haar tariefvoorstel 2010 de Raad vraagt afzonderlijke tarieven voor Hoge Druk (HD), Lage Druk (LD) en Extra Hoge Druk (EHD) vast te stellen. Met dit tariefvoorstel wijkt DNWB af van het haar voorstellen in 2008 en 2009, toen zij gelijke tarieven voor LD, HD en EHD heeft voorgesteld, die vervolgens conform het voorstel door de Raad zijn vastgesteld. De Raad constateert vervolgens dat in het tariefvoorstel van DNWB het capaciteitsafhankelijke tarief voor Extra Hoge Druk (hierna: EHD-tarief) met 88% stijgt ten opzicht van het tarief in 2009.
35. Uit de toelichting op het tarievenvoorstel blijkt dat de voorgestelde stijging van de EHD-tarieven is ingegeven door de wens om voor de volgende reguleringsperiode (NG4R) een gunstigere uitgangspositie te verkrijgen en niet ongelijk ten opzichte van Zebra en Enexis te worden behandeld. Ter nadere toelichting heeft DNWB zich op het standpunt gesteld dat de voorgestelde EHD-tarieven voldoen aan de wettelijke eis van kostenoriëntatie, als ook dat uit de uitspraak van het CbB van 20 juli 2009¹¹ (hierna: de Zebra-uitspraak) volgt dat DNWB

¹⁰ Zie hoofdstuk 10.3 van het methodebesluit.

¹¹ Met kenmerken AWB 07/518 t/m 520.

afspraken die zijn gemaakt in door haar gesloten Overeenkomsten van Samenwerking (hierna: OvS-contracten) mag blijven hanteren. De Raad is van oordeel dat deze argumenten de voorgestelde tariefstijging niet rechtvaardigen. De Raad licht dit als volgt toe.

Kostenoriëntatie

36. De Raad constateert dat DNWB voor 2008 een tariefvoorstel heeft ingediend met gelijke capaciteitsafhankelijke tarieven voor HD, LD en EHD omdat deze diensten volgens haar nagenoeg dezelfde kosten veroorzaken. In 2007 hanteerde DNWB verschillende tarieven voor de verschillende drukniveaus. DNWB heeft bij haar tariefvoorstel voor 2008 een kostenonderbouwing aangeleverd om inzichtelijk te maken dat deze diensten niet tot verschillende kosten leiden. Aangezien het voorstel van DNWB hiermee voldeed aan het wettelijk uitgangspunt bij de vaststelling van de tarieven dat kosten moeten worden toegerekend aan de diensten die deze kosten veroorzaken¹², is de Raad hier in 2008 mee akkoord gegaan.¹³
37. Nu DNWB van uniforme telemetrie tarieven afwijkt door een stijging van het EHD-tarief voor te stellen, heeft de Raad aan DNWB gevraagd een verklaring te geven voor deze stijging en bij deze verklaring een kostenonderbouwing aan te leveren. Hierbij heeft de Raad aangegeven dat uit deze kostenonderbouwing moet blijken welke kosten voor het beheer van het EHD-net met 88% zijn gestegen, en daarmee de stijging van het EHD-tarief verklaren.
38. DNWB heeft in reactie hierop een kostenonderbouwing aangeleverd met daarbij een rapport van bevindingen van de externe accountant. De kostenonderbouwing laat zien welke kosten DNWB aan de verschillende categoriën verbruikers toerekent.¹⁴ De kostenonderbouwing geeft echter niet het gevraagde inzicht in welke kostenstijging de stijging van het EHD-tarief rechtvaardigt. De Raad merkt hierbij op dat kosten op verschillende manieren kunnen worden toegerekend aan diensten en dat er daarom meerdere onderbouwingen van tarieven zijn te geven. Uit de kostenonderbouwing van DNWB blijkt echter niet welke methode is gebruikt om kosten toe te rekenen. Duidelijk is wel dat de gebruikte methode verschilt van de wijze van toerekening die in 2008 is gebruikt. Daarnaast sluiten de kostendata uit de kostenonderbouwing niet aan bij de bij de Raad al aanwezige productiviteitsdata over 2006 en 2007.¹⁵
39. De Raad is gezien het bovenstaande van oordeel dat de aangeleverde kostenonderbouwing geen verklaring geeft voor de sterke stijging van het EHD-tarief en dat DNWB aldus

¹² Artikel 81b, eerste lid van de Gaswet

¹³ Besluit van 20 juni 2008 met kenmerk 12790_3/11

¹⁴ Kleinverbruikers, Profielgrootverbruikers, Telemetrie en EHD

¹⁵ De kostenonderbouwing van DNWB is geleverd op basis van data uit 2008

onvoldoende aannemelijk heeft gemaakt dat de voorgestelde tarieven kostengeoriënteerd zijn. De Raad oordeelt daarom dat de voorgestelde EHD-tarieven niet voldoen aan de eis van artikel 81b van de Gaswet, dat kosten moeten worden toegerekend aan de diensten die deze kosten veroorzaken. De Raad acht hierbij van belang dat hij in 2008 gelijke capaciteitsafhankelijke tarieven voor LD, HD en EHD heeft vastgesteld, juist op grond van het feit dat deze diensten volgens DNWB nagenoeg dezelfde kosten veroorzaken. DNWB heeft niet aannemelijk gemaakt dat dit nu anders is.

Zebra-uitspraak

40. DNWB stelt dat uit de hiervoor genoemde Zebra-uitspraak van het CBb volgt dat de bestaande OvS-contracten gerespecteerd dienen te worden en dat de EHD-tarieven met inachtneming van deze contracten bepaald moeten worden. De Raad volgt DNWB hierin niet. Uitgangspunt bij de vaststelling van de tarieven is dat de tarieven kostengeoriënteerd dienen te zijn. Zoals hiervoor uiteengezet, heeft DNWB in 2008 zelf gelijke tarieven voor EHD, HD en LD voorgesteld, omdat deze diensten volgens haar nagenoeg dezelfde kosten veroorzaken en heeft DNWB niet aannemelijk gemaakt dat dit thans anders is en een stijging van het EHD-tarief om die reden gerechtvaardigd is. Voorts heeft het CBb in de Zebra-uitspraak zich niet uitgelaten over tarieven, maar enkel geoordeeld dat de Gaswet onvoldoende concrete aanknopingspunten bood om aan Zebra een Use it or lose it-verplichting op te leggen, wanneer deze inbreuk maakt op bestaande contracten. Hierbij is van belang dat uit artikel 5, vierde lid, van Verordening 1775/2005, waarnaar het CBb in dit verband verwees, volgt dat deze verplichting niet geldt, indien dit leidt tot inbreuken op bestaande transportcontracten. Daarmee is de betekenis van de Zebra-uitspraak op dit punt naar het oordeel van de Raad beperkt tot maatregelen die betrekking hebben op capaciteitsallocatie en congestiebeheer en mist de uitspraak relevantie voor tariefregulering. In aanvulling hierop merkt de Raad overigens nog op dat DNWB zelf met haar tariefvoorstel in 2008 de relatie tussen de OvS-contracten en de EHD-tarieven heeft losgelaten en dat in het geval de op basis daarvan vastgestelde tarieven deze contracten zouden doorkruisen, DNWB die situatie zelf in het leven heeft geroepen.

Vooruitblik vierde reguleringsperiode

41. Ten slotte is de Raad van oordeel dat voor de vaststelling van de tarieven 2010 wordt uitgegaan van de wijze van regulering zoals vastgelegd in het methodebesluit *derde* reguleringsperiode (NG3R).¹⁶ De Raad loopt in haar oordeel niet vooruit op beslissingen die in het kader van het methodebesluit *vierde* reguleringsperiode gas (NG4R) worden genomen. De Raad is van mening dat discussies over deze beslissingen bij de vaststelling van het methodebesluit NG4R horen plaats te vinden en niet thuis horen bij de vaststelling van de tarieven 2010.

¹⁶ Methodebesluit derde reguleringsperiode gas van 25 april 2008 met het kenmerk 102449/167

Conclusie

42. Nu DNWB niet heeft kunnen aantonen dat de tarieven in haar tariefvoorstel 2010 van 1 oktober 2009 voldoen aan artikel 81b van de Gaswet, stelt de Raad de tarieven gewijzigd vast. De Raad gaat uit van de tariefvoorstellen en vastgestelde tarieven van 2008 en 2009, daar DNWB in haar tariefvoorstel 2008 heeft aangegeven dat de diensten voor LD, HD en EHD nagenoeg dezelfde kosten veroorzaken en DNWB niet aannemelijk heeft gemaakt dat daarin nu verandering is gekomen. Bij de vaststelling van de tarieven houdt de Raad verder rekening met het verzoek van DNWB om tarieven vast te stellen die deelbaar zijn door 12, in verband met maandelijks facturatie.